



## Artikel: Hoe ziet de mens het paard?

Er zijn veel paardenmensen die hun paard eigenschappen toeschrijven als: intelligent, lief, nieuwsgierig, fel, lui, eigenwijs, ondeugend. Ook worden uitspraken gedaan als: hij werkt graag, hij weet precies wat hij verkeerd doet, hij heeft geen zin vandaag.

Dit zijn voorbeelden van **“vermenselijking”** (antropomorfisme): de neiging van mensen om dieren dezelfde eigenschappen en gedachten toe te kennen als mensen. Maar een paard is een dier en er is niet wetenschappelijk aangetoond dat hij hogere denk- of redeneervermogens heeft. Natuurlijk heeft een paard emoties als blijheid, droefheid en angst, maar hij denkt naar alle waarschijnlijkheid niet over deze emoties na. **Dat we paarden “vermenselijken” is geen probleem zolang we ze niet gaan bestraffen voor bepaald gedrag omdat wij er een bewuste intentie in zien.** Een voorbeeld. Stel dat jouw paard voor de derde keer schrikt van de stoel in de hoek van de bak. Jij zult geneigd zijn te denken dat hij je in de maling neemt omdat hij geen zin heeft in de training. Maar tot zulke gedachten (geen zin) en tot zulk doelbewust gedrag (ik ga schrikken van de stoel want dan hoef ik niet te werken) is een paard niet in staat.

Het paard schrok de eerste keer van de stoel waarschijnlijk omdat hij:

- Hij een nerveus karakter heeft en snel van slag is
- Alleen in de bak is, paarden zijn in hun eentje angstiger en alerter omdat ze van nature altijd samen met soortgenoten willen zijn
- Het voorwerp niet uitgebreid heeft kunnen onderzoeken

Het paard schrok waarschijnlijk de tweede en derde keer van de stoel omdat:

- Jij hem strafte op het moment dat hij van de stoel schrok: nu associeert hij de stoel met iets pijnlijks
- Jouw lichamelijke reactie van schrik, frustratie of boosheid interpreteert als dat de stoel echt gevaarlijk is

Als je het paard straft voor schrikgedrag snapt hij daar helemaal niets van. Hij zal uit angst en vermijdingsgedrag misschien nog meer schrikken. Als je vaak je paard straft tijdens een training zonder dat hij het kan begrijpen, zal hij mogelijk een hekel krijgen aan het trainen zelfs aan de omgeving (de bak) waar dit plaats vindt. Met als gevolg dat hij al begin met conflictgedrag als je gaat opzadelen. Een paard kan wel een associatie leggen (leren) tussen zijn gedrag en een positieve of negatieve uitkomst: gedrag dat beloond wordt met voer, grooming, aandacht of vrije beweging zal herhaald worden. Gedrag dat niets, een negatieve of pijnlijke ervaring oplevert zal minder vaak voorkomen.

**Wat kun jij met deze kennis?** Als een paard voor jou vervelend gedrag vertoont, ga er dan altijd eerst van uit dat hij niet goed begrijpt wat jij wilt. Wees duidelijker, neem kleinere stapjes in je training. Zorg dat alles wat je met hem doet door hem als positief wordt ervaren, door vaak te belonen wat hij goed en bijna goed doet.

Bron: Equitation Science, Paul McGreevy